

Escal UGS va accelerar les injeccions de gas al Castor tot i saber que no eren segures

El jutge de Vinaròs manté oberta la investigació i vol esbrinar per què es va introduir més gas del que s'havia planificat malgrat els terratrèmols

La plataforma Castor, vista des de la costa del Montsià. | ACN

L'exconcessionària Escal UGS va accelerar els injeccions de gas al projecte Castor desestimant la programació inicial, que preveia un procés més gradual i dilatat en el temps. Així ho ha declarat al jutjat número 4 de Vinaròs l'enginyer de magatzem Francesco Corallo, en la seua compareixença el gener passat com a testimoni en la investigació oberta pels terratrèmols derivats del Castor. Lluny de finalitzar la investigació pels terratrèmols causats per la injecció de gas continua oberta i en marxa. Entre d'altres aspectes, el jutge vol esclarir per què durant la tercera fase d'injecció, a principi de setembre de 2013, els responsables del magatzem van injectar-hi un major volum de gas del previst malgrat els terratrèmols, segons corrobora la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC).

Corallo era l'encarregat de dissenyar la planificació de les injeccions de gas al magatzem, iniciades al juny del 2013 i van acabar, precipitadament, només tres mesos després enmig de centenars de terratrèmols, el dia 18 de setembre. Davant del jutge va relatar que la seua proposta inicial era un pla d'injeccions "més diluït en el temps", que el seu superior a Geostock Iberia, l'empresa subcontractada per a estes tasques, va assumir i validar. Malgrat això, ha afegit, els responsables d'Escal UGS tenien en ment efectuar-les en "un termini més curt", plantejament

que es va acabar imponent.

No es tracta d'una qüestió menor. L'informe de l'Institut Geològic i Miner ja recordava que les bones pràctiques de la indústria advertien de planificar les injeccions sense sobresalts, amb increments mai superiors al 50% i monitoritzant els efectes. En el cas de Castor, durant la tercera fase de principis de setembre, les injeccions es van arribar gairebé a triplicar d'un dia per l'altre, un increment que va coincidir amb l'inici de l'activitat sísmica, inexistent durant les dos fases d'injecció prèvies, segons va constatar l'Observatori de l'Ebre. El projecte acumulava, llavors, anys de retard sense encara haver-se pogut posar efectivament en marxa i els seus responsables intentaven superar la prova de càrrega de 48 hores que els havia imposat el govern espanyol per obtenir les autoritzacions definitives.

La declaració de Corallo, a més, tenia especial interès després que un excompany seu, Petru Pascu, hagués revelat al Seprona de la Guàrdia Civil les suposades pors i dubtes que el desenvolupament de l'operació generava a l'enginyer de magatzem italià. "No és cert que vostè va comentar en alguna ocasió que no volia ser responsable d'alguna catàstrofe en el cas que es continués injectant?", li va preguntar directament el jutge.

"No és cert que vostè va comentar en alguna ocasió que no volia ser responsable d'alguna catàstrofe en el cas que es continués injectant?", li va preguntar el jutge a Corallo.

Va respondre que ell i la seua família van estar vivint a la zona amb posterioritat a les injeccions, que es va assabentar dels terratrèmols com la mateixa població i que desconeixia quins efectes podrien haver tingut les operacions. "No sóc geòleg", es va escudar. També es va voler desvincular de les decisions operatives i, en especial, de la de continuar injectant després que el dia 10 de setembre rebessin l'avís de l'Observatori de l'Ebre que estaven causant terratrèmols. Va declarar que es limitava a recollir, enviar dades així com rebre còpia de les instruccions: "jo no manejava directament la injecció". En qualsevol cas, descarrega sobre els responsables tècnics de l'exconcessionària, entre els quals, el cap d'operacions, Manuel Valverde, la responsabilitat sobre estos aspectes.

El jutge encarregat del cas -en el qual es mantenen encara com a investigats per suposats delictes ambiental i prevaricació ambiental una dotzena de persones: els principals directius d'Escal UGS, responsables i funcionaris dels ministeris d'Agricultura i Indústria o l'IGME- també volia esbrinar el motiu pel qual l'enginyer va abandonar el projecte Castor el juny de 2014, uns mesos abans que finalitzés el seu contracte. Segons va revelar el seu excompany al Seprona de la Guàrdia Civil, havia estat per discrepàncies amb la planificació i el rumb de les operacions. L'enginyer italià però, ho va negar i va adduir que va optar per acceptar una millor oferta de treball davant la paralització del projecte.

El jutge reclama més informes

A la llum d'esta declaració, el titular del jutjat número 4 de Vinaròs va exigir a Escal UGS que aportés totes les planificacions i documents elaborats per Geostock, amb la participació de Corallo, sobre les operacions d'injecció. L'empresa exconcessionària va acompanyar estos informes d'un escrit d'al·legacions en el qual argumenta que la idea d'emplenar el magatzem de forma progressiva figurava en una primera planificació, però que finalment es va optar per una altra de més ràpida. Segons l'exconcessionària, "independentment de l'estratègia d'emplenat es

respectarien i es van respectar els marges de seguretat establerts per als paràmetres de l'operació".

La defensa d'Escal UGS, que va aprofitar l'ocasió per qualificar la investigació judicial d'"inquisició general" i recordant que el passat 29 de novembre finalitzava la pròrroga tancar la instrucció d'esta causa complexa, es va esforçar a destacar de la declaració de Corallo les seues afirmacions sobre el suposat bon comportament del jaciment en el moment que s'hi va injectar el gas. "No vaig veure res d'estrany durant la injecció. Els pous rebien força bé cabal, -el magatzem- tenia una bona permeabilitat, porus molt grans i ben connectats. Castor era una bona esponja, quan injectàvem no havia problemes al rebre gas. Si haguessin hagut problemes, la pressió al cap del pou hauria pujat molt", va aduir.

Recaredo del Potro, president de la concessionària del Castor, Escal UGS, i el seu advocat, a la sortida dels jutjats de Vinaròs. Imatge d'arxiu. Foto: ACN/ Anna Ferràs

En qualsevol dels casos, l'enginyer també va admetre que el gas que es va injectar fins la paralització de les activitats era un percentatge molt petit respecte el total de 1.900 milions de metres cúbics -sumant els 600 milions de matalàs- que, teòricament, podia encabir el magatzem. De fet, els arguments de l'empresa, però, topen directament, amb informes tècnics i dades oficials. Mentre l'IGME sentenciava que no existia pràcticament marge de seguretat per efectuar les injeccions al magatzem, el posterior estudi de la MIT i la Universitat de Harvard relacionaven directament les injeccions amb els sismes.

Institucions com el Síndic de Greuges i experts com el professor de Geologia Josep Giner han reclamat reiteradament una auditoria tècnica total del projecte per determinar si la concepció geològica del magatzem partia d'un "greu error de disseny", tal i com va manifestar l'exministre d'Indústria, Álvaro Nadal.

La CNMC desmenteix Escal UGS

De moment, tant el jutge com la fiscal del cas segueixen intentant esbrinar per què Escal UGS, lluny d'aturar o reduir les injeccions de gas matalàs al subsòl, tal i com li va acabar aconsellant l'Observatori de l'Ebre el dia 13 de setembre, estes van ser fins i tot superiors a la planificació finalment aprovada. Tot i que l'exconcessionària sosté que va reduir les injeccions a partir del dia 13, les dades del gas servit per la xarxa a la plataforma marina, en mans de la CNMC, ho desmenteixen.

L'organisme encarregat de la regulació del sistema gasista corrobora en un document de supervisió del gas matalàs que fins el 17 de setembre de 2013, l'exconcessionària havia introduït uns 115 milions de metres cúbics de gas al magatzem, superant en uns 6 milions de metres cúbics la previsió d'injecció acumulada fins esta data per la mateixa empresa.

Després d'injectar per sobre del cabal màxim diari previst de 8 milions metres cúbics durant 48 hores -els dies 5 i 6 de setembre- per superar la prova de càrrega que els havia imposat el govern espanyol, van tornar a entaforar el màxim diari previst el dia 12, quan ja havien estat advertits dels sismes -que van començar amb l'inici de les injeccions a principis de mes-. Les operacions es van allargar cinc dies mes amb volums superiors als 4 milions de metres cúbics diaris fins la finalització, contribuint decisivament a incrementar la diferència de les injeccions acumulades reals respecte les previstes.